

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894." - Panuitanga Whakaatu i raro i nga Tikanga o Huarahi Whakahaere Nama 133.

Tari o te Kai-Rehita, Poneke, 20 Hanuero, 1897.

He panuitanga tenei kia mohiotia ai kua tukua mai he tono ki etahi Kai-whakawa o te Kooti, kia whakaputaina he tiwhikete i raro i nga tikanga o tekiona 55 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," whakatuturu i nga tono e mau nei te whakaaturanga i raro iho nei. Ko nga kupu whakaha katoa mo te whakaputanga o aua tiwhikete me tuku mai ki ahau i roto i nga ra tekau ma wha i muri atu i te ra i perehitia ai tenei panui i roto i te Kahiti.

NA ERUERA PAKARA,
Kai-Rehita.

NGA TUKUNGA I WHAKAHUATIA I RUNGA AKE NEI.

Nama.	Te Ahua o te tuku.	Te ra i hainatia ai.	Te ingoa o te whenua.	Nga ingoa o nga tangata o whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.
1	He here i runga i nga wuuru (security on wool), (97-6)	18 o nga ra o Hanuero, 1897	4,500 hipi e haere ana i runga i Ohiti Poraka	Arona Raurimu me tetahi atu ki a John Roberts me Alfred Henry Miles (firm of Murray, Roberts and Co.).
2	He rihihi (97-7)	1 o nga ra o Pepuere, 1896	Matatuowhiro	Maata te Heipora ki a George Priest.

He Tono ki te Kooti Whakamana i raro i "Te Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1893."

I ROTO I TE KOOTI WHAKAMANA,
KIHIPANE.

Te tono o Timi Kara me Wi Pere, kia whakamanangia ta raua kereme mo te Mangatu No. 1 Poraka koi te Takiwa Kooti Whenua Maori o Kihipane.

A. Ko maua Timi Kara me Wi Pere e tono ana i raro o te Ture Whenua Maori (Whakamana Take), 1893, kia whakamanangia tetahi Kereme mo etahi moni kua tukua e te Kamupene Whakanohonoho Whenua Maori o Niu Tireni ki nga Maori no ratou te Mangatu No. 1 Poraka, tana rahi 100,000 nga eka (he memoria te take) i te tau 1883, mo runga i taua whenua, ko nga moni e keremetia ana £2,000 me te itar-ti no te tau 1882.

B. E hiahia ana maua kia tae ki te aroaro o te Kooti Whakamana, Kihipane, i te Manei, te 15 o nga ra o Pepuere, 1897, i te tekau karaka i te awatea i te wa i muri ranei ka rangona ta maua roia.

C. Ko te ahua o te mea e meatia ana kia whakamanangia o te £2,000 kua tukua e taua kamupene ki aua Maori me te itar-ti hoki.

D. Ko enei nga tikanga i taka mai kia maua ta maua kereme ara:—

- (1.) Mokete o te 3 o nga ra o Hurae, 1888, o te Kamupene ki te Peeke o Niu Tireni.
- (2.) Whakawhitenga o te 5 o nga ra o Akuhata, 1890, o taua mokete e te Peeke o Niu Tireni ki te Kamupene o nga rawa o te Peeke o Niu Tireni.
- (3.) Whakawhitinga o te 10 o nga ra o Hurae, 1891, e te Rehita o te Hupirini Kooti o Niu Tireni ki te Kamupene o nga rawa o te Peeke o Niu Tireni.
- (4.) Kirimini o te 17 o nga ra o Pepuere, 1892, i waenganui i te Kamupene o nga rawa o te Peeke o Niu Tireni Wiremu Rii Rihi me Timi Kara raua ko Wi Pere.

E. Ko te paanga o tono ana e mana kia homai e te Kooti he paanga mokete te paanga ranei ka whakaawhia te Kooti e tika ana kia homai.

F. Ko te wahi hei waiho-tanga mo nga reta mo maua ko te tari o Te Rihi, roia, Karaitone Rori, Kihipane.

G. E hiahia ana maua kia heroa e nga whakatau o te Kooti nga paanga o te kaporeihana kua mohiotia ko Mangatu Nama I nga paanga o nga Maori no ratou taua whenua mo o te kai-tiaki o te katoa na reira ka tukua he kapi o tenei tono kia ratou o ratou kaiwhakahaere ranei e hiahia ana hoki maua ko nga tangata katoa e kereme ana ki tenei mea mewhakahua he taha ki tenei whakawa.

Kihipane, tenei te 23 o nga ra o Theina, 1896.

TIMI KARA,
W. PERE

(Ta raua roia me kaiwhakahaere,
TE RIHI).

Ki te Rehita o te Kooti Whakamana,
Kihipane.

56

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGA POUTAPETA.

1. E TUWHIERA ana he Peeke Tiaki Moni i ia ra, i ia ra, mo te mahi Tango Moni mo te mahi Utu Moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tireni, i roto i nga haora i whakahaere ai te Mahi mo nga Ota Moni.

2. Timata mai i te 1 o nga ra o Hune, 1893, ko te Moni Hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £4 i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £200 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia e ai i te £200, tae atu ki te £500, ka heke iho te moni hua ki te £3 10s. i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £500 o te kaute kotahi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua Peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga Peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i taua moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te Takiwa na e marama ana hei tononga atu mana.

5. E Kore Hawa e Whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te Peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga Tamariki, ki te tuku moni ki te Peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te Peeke i runga i a ratou ingoa. Ki te maaha atu o ratou tan i te whitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaere ana ki te hunga kua pakeke; engari he e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorna, maha atu ranei mo te taha ki a ratou, mehemea ehara ano ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motu-hake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKURERETARI,
I te Tino Poutapeta, i Poneke.

Te Tino Poutapeta, Poneke.